

ŽIRNIŲ IR PUPŲ MILTŲ PRIEDŲ ĮTAKA KIAULIŲ AUGIMUI, MĖSINGUMUI IR KAI KURIEMS MĖSOS KOKYBINIAMS RODIKLIAMS

Stasys Juknevičius, Jolanta Stankevičiūtė, Ana Žilinskienė, Stanislovas Būdvytis
Lietuvos žemės ūkio universitetas, Studentų g. 11, LT-53361, Akademija, Kauno r.; tel. (8~37) 75 23 61;
el. paštas: stasys.juknevicius@lzuu.lt; el. paštas: jolanta.stankeviciute@lzuu.lt;
el. paštas: ana.zilinskiene@lzuu.lt; el. paštas: gy@lzuu.lt

Santrauka. Norint nustatyti žirnių ir pupų miltų priedų įtaką Lietuvos baltųjų ir Pjetreno veislės I kartos mišrūnų kiaulių augimui, mėsingumui ir kai kuriems mėsos kokybiniams rodikliams, analogų principu sudarytos penkios grupės, po 10 paršų kiekvienoje. I (kontrolinės) grupės kiaušės buvo šeriamos vien miežiniais miltais. II grupės kiaušės gavo 85 proc. miežinių miltų ir 15 proc. žirnių miltų pašarų mišinį, o III grupės kiaušėms buvo sudarytas iš 75 proc. miežinių ir 25 proc. žirnių miltų. IV grupės kiaušės gavo 20, o V – 30 proc. pupų miltų priedų; likusią jų raciono dalį sudarė miežiniai miltai. Visoms kiaušėms buvo skirti premiksai. Didžiausi priesvoriai per parą nustatyti V grupės kiaušėms – 20,47 proc. didesni palyginti su kontroline grupe. Duodant 30 proc. pupų priedo kiekį, gauta 4,91 proc. daugiau raumenų ir 4,76 proc. mažiau lašinių palyginti su kontroline grupe. Naudojant 15 proc. ir 25 proc. žirnių priedo bei 20 proc. pupų miltų, šie rodikliai buvo mažesni, bet geresni už kontrolinės grupės kiaušėms mėsingumo duomenis. Lyginant vidaus organų išsivystymą, esminių skirtumų tarp bandomųjų (II, III, IV ir V) kiaušėms grupių ir kontrolinės (I) grupės nenustatyta. Žirnių ir pupų miltų priedai teigiamai veikė mėsos morfologinę sudėtį, nugaros ilgiausiojo raumens kokybinius bei mėsos juslinius rodiklius. Geriausia vandens rišlumo geba pasižymėjo III grupės kiaušėms mėsa, skirtumas su kontroline grupe sudarė 4,02 proc. Mažiausi virimo nuostoliai buvo V grupės kiaušėms mėsos; skirtumas tarp šios ir bandomosios grupės buvo 4,03 proc. III grupės kiaušėms mėsa įvertinta geriausiai pagal skonio kriterijų; skirtumas tarp jos ir kontrolinės (I) grupės kiaušėms mėsos sudarė daugiau kaip 1 balą.

Raktažodžiai: žirnių ir pupų miltai, kiaušėms priesvoriai ir mėsingumas, mėsinės savybės.